რუბიკონი

კვირეული ორგანო

სრულიად საქართველოს ახალ მწერლების კავშირი

№ 14

მისამართი: ტფილისი ხელოვნების სასახლე სერგ. ქ. № 13. ტელ. 17 51

კვირა 25 აგვისტოს 1923 წ.

კონტორა—პუშკინის ბაღი ტელ. № —08

ფასი 300 ათასი მან.

მომავალი სეზონი

ტფილისი უკვე ემზადება მომავალ სეზონისათვის. უნდა ითქვას მართალი რომ ტფილისის საზოგადოება ჯერ არ ყოფილა. მდგომარეობა გადაღლილი ამისთვის რომ თეატრები იქნენ შეკეთებულნი. ზოგი თეატრის შენობაც გადაწყვეტილია. ქართული დრამის დასი არასდროის არ ყოფილა ისეთ კარგ პირობებში ჩაყენებული.. მთელი ხაზხელი სახელმწიფო ხარჯით ისინი აგარაკზეც ისვენებენ, რომ ძალი მოიკრიფონ და თანაც იქვე ემზადებიან სეზონისათვის და გადიან პიესებს. თითქმის ასეთივე პირობებშია დრამატიული სტუდია, რომელიც მთლიად ჩაბარებია ხელოვნების. მთელი სტუდია აგრეთვე სახელმწიფო ხარჯით ისვენებს და ემზადება მეორე აგარაკზე... უნდა კიდევ ხლება ახალი სტუდია ბ. ჯაბადარის ბელიშვილისა და ალ. წუწუნავასი, რეპეტიცია ტყეც მოეწყობა სახელმწიფო ხარჯზე და მისკოვში იმყოფებიან და მოემზადება დრამატიული ხელოვნების ასაყვავებლად. ახლად დაარსებული სამხატვრო ავადმყოფიც აწყობს მისკოვში სახელმწიფო ხარჯზე ეკსკურსიას, რომ დაათვალიეროს რუსული ხელოვნება და გაეცნოს როგორც ძველ ისე ახალ მიღწევებს... სახელმწიფო ოპერისთვის ახალი პირობებია ამზადებს იტალიიდან იწვევენ ტენორებს, ჩვენი მომღერლები კი ხელოვნებაში მოსამზადებლად გაიგზავნენ ევროპაში. (ა. ინაშვილი, ვ. მარაშვილი და რამდენიმე კიდევ კონსერვატორიის მოწაფეები და მასწავლებლები. ასე გასინჯეთ, ისეთი დარგიც, როგორიც სკულპტურაა, სადაც აქამდე მარტო იაკობ ნიკოლაძე იყო, იმასაც გაუჩნდა ახალი სპეციალისტი, მ. ქიაჩელი, რომელიც სახელმწიფო ხარჯზე იქნება ევროპაში გაგზავნილი.

ალიერებული სტუდენტები იგზავნებიან სახელმწიფო ხარჯზე რუსეთის უმაღლეს სასწავლებლებში.

თითქმის მეტი კიდევ გლეხები, მუშები და აგრეთვე სპეციალისტები მიემგზავრებიან მოსკოვში სახელმწიფო ხარჯზე რომ ნახონ სასოფლო სამეურნეო გამოფენა და საზოგადოთ უცხო ქვეყანა. უეჭველია მეტად ასანიშნავია, რომ სახელმწიფო ამდენ მზრუნველობას იჩენს და მიუხედავად ფინანსიური კრიზისისა, რომლის გამოსწორებაც ჯერჯერობით შეუძლია ამდენ სტიპენდიებს აძლიოს... რამაც ფიქრებული არ იქნებოდა ზრდილობა, რომ ეს კარგი დაწყება ყოფილა შეძარღვა.

ამ სიხარბის გრძნობით, პროფესიონალის თავმოყვარეობისთვის უნდა აღინიშნოს იქნება: რომ სახელმწიფოთი მთლიად მწერლები არიან გამორჩენილი, ერთად ერთი მწერლობა განიცდის დღეს უსაზღვრო ავიროპს. იქვს, რომ აქამდე ასე იყო ერთიანობა კულტურის თითქმის მარტო მწერლობა ასაზრდოებდა და ეს მოთავეობა დღეს გადაფრენილია და უნდა დაბრუნდეს სახლიდან.

რას წარმოადგენს დღეს ქართული მწერლობა.

ვინ ეზმარება მას, რომ მოგონებით არ იჭრეს მწერლის პროფესია. ჩვენ არ გამოვიდგენით იმას, რომ ევროპაში არ ისვენებენ მწერლები, ანდა უცხოელი აგარაკებზე დასასვენებლად დღეს მთელ საქართველოში მთელ ქართულ მწერლობას ერთი ღირსეული არ ჰქონს, რომ თავისი ნაწერები დაბეჭდილი ნახოს. ნაწერების გამოცემას ვინ ელოდება? სახელმწიფო გამომცემლობას ალსაფლის გარდა დაკეტილია ორიგინალური ქართული მწერლობის ნაწერების გამოცემისთვის. ეს კარები აღარ ადვილად არ გაიღება... სიკეთის გამოცემისთვის გადატაკებულია მწერალმა თანხა, რომ კიდევაც იზოგის, წიგნების გავრცელების საქმე ისეა მოწყობილი, რომ ქუთაისშიაც ვერ ჩაიტანს...

მართალია მოსკოვში არსებობს იმპორტული ლიტერატურის, რომელიც დაარსებულიც ვილერია ბრიუსოვის, მაგრამ იქ ერთი სტუდენტიც არ გაუგზავნიათ და ანალოგიური დაწესებულების დაარსებაზე საქართველოში ვინ იფიქრებს?

ქართულ სახელმწიფო უნივერსიტეტში მიუღებელი ლიტერატურის კათედრაც კი არ არსებობს.

სიკეთიდა რა უნდა ჰქონს ახალგაზრდას, რომ მწერლობისთვის მოემზადოს, (თუკი ამის სურვილი ექნება დიდი) მისთვის ყველა კარები დაკეტილია... ამიტომ ხდება, რომ ძველი პროფესიონალებიც სტოვებენ თავის პროფესიას და იწყება მწერლობის დეგენერაცია... ცხადი გახდება ხალხში, არტისტები დასვენებული, ახალი რეპერტუარით მოადგებიან ტფილისის თეატრებს, მხატვრებიაც ჰქონდეთ ეკვლევა. მუსიკანტებს კონსერვატორიები აქაც და ევროპაში,...

და ქართული მწერლობა: რომელთაც თეატრი დაარსეს წარსულში და კონსერვატორიაც გახსნეს უნივერსიტეტიც ააგეს დაუწყებიან სხვას თვალში ყურებას.

მათეის სეზონი მთლიად თავის დამცირებაა და თარგმანებზე წასული, მათეის სეზონი კიდევ ერთი დამტკიცებაა მწერლობის ზედმეტობისა საქართველოში.

როცა იგონებ ილია ჭავჭავაძეს, რომელსაც ხელში ეჭირა მთელი ეროვნული კულტურის აპარატი და დღეით ალამონ ნებულივით ჰქონდა ახალი და ახალ დაწესებულებებს, სამწუხარო ეჭვი იპყრობს გულს.

ნუ თუ ისე უნდა მივიჩნიოთ ეს საქმიანობა გარდამწყვეტად მწერლობისთვის, ნუ თუ ქართული მწერლობას არ გამოსჩენდება უკანასკნელი დღეებიც, რომ კვლავინდებურად დაიწყებოდა. თვითონ გამონახონ უკანასკნელი სამშვიდობო თავისი და მწერლობის გადარჩენის. მომავალი სეზონი ყველაზე უფრო მწერლობის გამოცდის სეზონია... ყველა მწერალი, ვინც გრძნობს მწერალის პასუხისმგებლობას დაფიქრდება ამ სეზონს.

სიამოვ აწვრილებს კლდეს და უკანასკნელი მოხდომება ყველაფერს გააკეთებს..

ვარამ გაგელი.

და, და ეს მიზეზები სწორედ მწერლის კავშირს არ ეხებოდნენ. კოველ ზემ რზეველაში მე არავითარი სურვილი არ მქონია ამ ფელეტონში გამწვავებულ პოლემიკისთვის მიმეცა რაიმე ხაზასმა, ერთი, რომ საერთოდ პოლემიკა მე არ მიმაჩნია კავშირებისთვის სასარგებლოდ და მეორეც ის არის, რომ კმარა რაც ჩვენი პოლემიკით უნიჭო მწერლებმა სახელი გაიკეთეს, და ამ მანიაკობამ ყველაზე უფრო მწერალთა კავშირი აზარალა. მე არ მგონია რომ ჩემ ფელეტონი ვინმესთვის რაიმე ისეთი, რომელიც გულისხმობდეს განმარტებას ვინმეს ან ჩიოდილი მიაყენოს. ან და შეურაცხყოს. წერილში მე მგონია არის იმფორმაციული მასალა, რომელიც უნდა გაბედოს საქმის არსის გაცნობა გამოცვლილისა, ამით მწერლობა მთლიად მიგებული იქნება. რაც შეეხება „ოროს“ (შენიშვნას რაღაც მოარულებაზე და მარიკების პრიმატობაზე ამაზე სწორედ მას უნდა შეეკრუებია თავი: რადგან მას შეუძლია მართლა გამოიწვიოს არა სასურველი პოლემიკა, რომელიც შეიძლება პირადათ ვინმესთვის სასარგებლო იყოს, მაგრამ კავშირისათვის მავნებელი. მე სიამოვნებით ვუპასუხებ მ „ოროს“ თუ ის მოიხსნის პსევდონიმს და ხელმოწერილად შეეხება წერილში წამოყენებულ ტეზისებს...

ტიციან ტაბიძე

—

პიერ ბენუას ახალი რომანი

ჟურნალი „თანამედროვე დასავლეთში“ დაბეჭდილია რეცენზია პიერ ბენუას რომანის „დაუოწყებელი“. მოგვყავს ეს რეცენზია თითქმის სრულებით: რადგან რამდენამდე ის საინტერესოა საქართველოსთვის: „ატლანტიდის“ ნიჭიერმა ავტორმა პიერ ბენუამ დასწერა ახალი რომანი: „დაუოწყებელი“: მინაარსი ასეთია: ფრანგი ოფიცერი. მონაწილე რომელიღაც რაზმის კავკასიის საზღვარზე, რომელიც გაგზავნილია იქ გადაარჩინოს სომხები თათრების ჟლეტისგან. ეს ოფიცერი უცებ ჩამოცილდება რაზმს და მოხვდება ულამაზოში. ტიფლის ის წააწყდება ახალი ჯარის ესკადრონს, რომელიც შეიარაღებულია ზუსტად ისეთი ეს არის ინგლისის რესპუბლიკა, რომელსაც ჰყავს ჯარი 3000 კაცისგან შემდგარი. მეპოლიტები—ქართველების მოლაშქრენი არიან, მაგრამ მშვენიერად ლაპარაკობენ ფრანგულად. მთავრობის სათავეში სდგას კომისარი სამი, ერთი კომისარი ჰქვია მარიონეტი, სხვებსაც მესაფერი სახელები ჰქვიათ. ამერიკელი თავმჯდომარე მოგზაურობა, რომლის დროსაც გმირის გული შია არის გამოხილი, ოქრო ქალამნებს ქალის სილამაზით: ერთი არის ინტელიგენტური დედოფალი და მერმე პოლკოვნიკის პიესებს გასტროლიორი ქალი ფრანგული არტისტკა. შემდეგ ეს ოფიცერი იპარავს საიდუმლო ბრილიანტებს, (კომისრები აგრეთვე სცდილობენ ამ ბრილიანტების მითვისებას) და მას უნდა გაიქცეს დედოფალთან თუ არტისტკასთან ერთად მაგრამ უკანასკნელ ოფიცერი მისი მთავრული სიმპათია მას გადარჩენს:

რა არის ეს, შეიძლება იყოს სატირა სამეფოის ფუნდებისა პირველ დღეებში. კომისრები გამოყვანილი არიან სულელებად, მაგრამ არა ბოროტმოქმედებად...

„შეიძლება აქ იყოს გამოყვანილი წინანდელი საქართველო“ უფრო დასაჯერებელია „დაუოწყებელი“ იყოს გამონატანი ის ფანტასმაგორიის, რომლითაც მოგონილი არიან ფრანგები რუსეთის და კავკასიის ამბებით.

რეცენზენტი დასძენს, რომ ეს რომანი, თუმცა იწვევს გულწრფელ სიცილს, მაინც მოკლებულია პიერ ბენუას რომანებზე ჩვეულ მახვილობას და შემოქმედებას...

ტრიბუნის რედაქციას

„რუბიკონის“ № 13 დაბეჭდილია ჩემი ფელეტონი „მწერალთა კავშირი შემთხვევაში“. ამ წერილს გამოეხმაურა გაზეთ „ტრიბუნაში“ ვიღაც, რომელიც ხელს აწერს ვიღაც „ორი“. რომელსაც როგორც ეტყობა ახლო დგას მწერალთა კავშირებთან. ავტორი ბრალს მდებს იმაში, რომ მე ამ ფელეტონში ხაზგასმით ვახსენე ჩემი თავი და იმ საქმეს რომელიც მე გამოვეთიშე მწერალთა კავშირში. მე მგონია, რომ აქ უბრალო გაუგებრობას აქვს ადგილი.

ალბათ „ორს“ ვერ გაუგია, რომ ეს შემთხვევით დაწერილია სწორედ როგორც მოგონება, ამიტომ თავის თავად ცხადია მე ვებებოდი ისეთ საკითხებს, რომლის გადაწყვეტის დროს მე მქონდა რომელიც გადამწყვეტი როლი ან და რომლის ავტორი თვითონ მე ვიყავი, რასაკვირველია მე რომ მეკითხა მწერალთა კავშირზე საზოგადოთ წერა, მაშინ გვერდს ვერ ავუვლიდი სხვა წევრებსაც, რომლებიც რასაკვირველია დიდი ამაგი მიუძღვით მწერალთა კავშირის ორგანიზაციაში. რომ ეს წერილი არ არის დაწერილი ჯეროვანი თვალსაზრისით, ამას ისიც მოწმობს, რომ აქ ნახსენები არც კი არის გრიგოლ რობაქიძე, რომელიც მთავარი ორგანიზატორთაგანი იყო ამ კავშირისა პირველად მე აგრეთვე არავითარი სურვილი არ მქონია, რომ ძველი მწერალთა კავშირისთვის რაიმე ჩრდილი მიმეყენებია. მე ერთნაირად ვწერდი ორივე კავშირზე, რომ მათ ვერ გააკეთეს ის რისი გაკეთება შეეძლოთ. ამასთანავე ამის მიზეზებსაც ვასახელებ-

„დადას“-ს მანიფესტები.

„დადას“-ს მანიფესტები.

„დადა“ ეწოდება ყველაზე უფრო მემარცხენე ჯგუფს საფრანგეთის პოეზიაში.

„დადა“ უფრო მემარცხენეა ვინემ ფუტურისტები. მოგვყავს ჩვენ გაზეთში „დადას“-ს მანიფესტები და ლექსები. ამ დამად რედაქცია თავს იკავებს ამ მიმართულების დაფასებისგან. ამის შესახებ დაიბეჭდება „მეოცნებე ნიამორების“ № 10 ნომერში გაგრძელება ტიციან ტაბიძის წერილის „ორფიზი და ცინიზმი“ რომელიც ეხება მემარცხენეობის პრობლემას პოეზიაში შემდეგი სათაურით: „ცისფერი ყანწები და დადაიზმი“.

I.

ფრანსის პიკაბია.

დადას კანიბალის მანიფესტი.

თქვენ ყველამ იცით, ვისაც ბრალი გედებათ! ორატორს შეეძლოა თქვენთან ლაპარაკი, მხოლოდ იმ პირობით, თუ თქვენ ფეხზე ამდგარი მოისმენთ.

— ფეხზე ამდგარი, როგორც მაშინ, როცა მღერიან მარსელიეზას
— ფეხზე ამდგარი, როგორც მაშინ, როცა მღერიან „ღმერთო ცარი დაიფარე“
— ფეხზე ამდგარი, როგორც მაშინ, როცა მღერიან „god save the King“.
— ფეხზე ამდგარი, როგორც ამართულ დროშების წინ.

უკანასკნელად, ფეხზე ამდგარი, როცა გელაპარაკებათ **დადა**, რომელიც გამოხატავს ცხოვრებას და ბრალს გდებთ თქვენ იმაში, რომ გიყვართ სნობიზმი, იმ წამშივე, როცა ის გაძვირდება.

თქვენ ყველამ დაჯექით?.. სულერთია უკეთესია. ასე მე უფრო მეტი ყურადღებით მომისმენთ.

რის აკეთებთ თქვენ აქ რომ განრთხმულხართ დიაკონებივით სერიოზულები—რადგან თქვენ სერიოზულები ხართ, ხომ მართლა?..

სერიოზულები, სიკვდილამდე სერიოზულები.

სიკვდილი მართლა სერიოზული საქმეა—არა?

კვდებიან გმირებათ ან იდიოტებათ—მაგრამ ეს ხომ სულ ერთია. ერთად ერთი სიტყვა, რომელიც არ არის ეფემერული ეს არის სიტყვა სიკვდილი თქვენ გიყვართ სიკვდილი სხვებისთვის! სიკვდილი! სიკვდილი!..

მხოლოდ ფულები არ კვდებიან მარტო—ისინი მხოლოდ იცვლიან თავის მინადრობას.

ის ღმერთია, რომელსაც თაყვანს სცემენ, ის სერიოზული პერსონაჟია. ფულები—კეთილ ოჯახებშიც კი არის მოწიწების საგანი. მატიერ და ფულები ფულებს! ადამიანი, რომელსაც ფული აქვს საპატივცემული კაცია.

პატრიოტების გაყიდვა და ყიდვა კი შეიძლება, როგორც ფუნთუშის.

უკანალი კი წარმოადგენს ცხოვრებას, როგორც შემწვარი ვაშლები და როგორც თქვენ ყველა, რომელნიც ისეთი სერიოზულები ხართ. თქვენ უფრო ცუდი სუნი (აფრქვევთ) ვინემ არაბას.

დადას არაფრის სუნი არ უდის, რადგან ის თვითონ არარაა და არაფერი.
როგორც თქვენი იმედები—არარაობაა.
როგორც თქვენი სამოთხეები—არარაობაა.
როგორც თქვენი ღმერთები—არარაობაა.
როგორც თქვენი პოლიტიკოსები—არარაობაა.
როგორც თქვენი გმირები—არარაობაა.
როგორც თქვენი მხატვრები—არარაობაა.
როგორც თქვენი რელიგიები—არარაობაა.

ისტვინეთ, იყვირეთ, თუ გინდა ცხვირი ჩამიმტვრიეთ—მერე ამის შემდეგ რა იქნება?.. შემდეგ კიდევ მე გეტყვით, რომ თქვენ ყველა ხართ—მხლები და სამი თვის შემდეგ მე და ჩემი მეგობრები მოგყიდით თქვენ ჩვენ სურათებს რამდენიმე ფრანკებით.

II.

ჟილიბერ სუპო.

„დადა-ს“ პროფილი.

„დადა“-ს არ აქვს მამაოვრობა, ღლეს ის ლურჯია, ხვალ—მწვანე,—დადა იღებებს თავის საათებს ლილისფერით და გადაულაპავს სიღამეობით. ის ეროპლანებში ყრუებს წამის მეათე ნაწილს და მანქანს ბილეთებს. ის ისე იწვის თავის საჭმელს, რომ არც კი სჭამს. ის წითლდება არა სირცხვილისგან, აძლევს თავის თავს მოსაკლავათ და მაინც მშვენიერად სძინავს.

— **დადა** აღელვებულია, მაშინ როცა მშვიდათ არის. დადა ისე დადიოდის ძლებს, როგორც ბიცვლიის ქაღალდი. დადა—მგელია. დადა—ცოცხალის ზაფხულა. შეიძლება დადა გასცვალო სხვა დადაზე ღვთისმით მიზეს გარეშე, რადგან დადას ლურჯი თვალები აქვს, ისე როგორც მიგარეს. დადა—ლომივითაა. როგორც იდიოტი. დადა—ისე სუსტია, როგორც ერთი თვეში წვეთი. დადა დადის, დახტის, ფრინავს, ცხოვრობს, როგორც ქოლერა და როგორც ლეგენდა დადას ბევრი რამ ეშლება—მაგრამ მაინც შეუმცდარია. დადა თამაშობს ლოტერიაზე. მას მოეგურება. რომ წიგნებს ტკეცებდეს. დადა—ფულიანების დამსხვევა, როგორც ზონტიკი, საპალნით, როგორც პლანეტა და ჩურჩულო, როგორც მეტი. დადა ისევე სიმაგლის ყურს, როგორც ვარდი და გაქვს თითები. ის წითელია, როგორც მიმღე, როგორც **დადა** და მზრუნველი, როგორც ლითია. დადა ფეხებია, ფეხები, ფეხები, ამის გარდა **დადას** არ უყვარს ინტელექტი და ამიტომ ეფინება მას თავის თავს.

ინტელექტი ყველაფერს აგროვებს—იმშობს დადა.
დადა კი ყველაფერს სწვავს.
ინტელექტი იძლევა მაგრამ—დადა კი ცამოტრიალებს.
ინტელექტი მოძრავეთოეთ—დადა არის ტოტემი.
ინტელექტი ყველაფერს აქვეს—დადა ყველაფერს გაცვლის.
ინტელექტს შემოიქცეს გენიოსეს დადას არაფერი არ შემოაქვს.
ინტელექტს აქვს მომავალი—დადას არავითარი მომავალი არა აქვს.
ინტელექტი არის მამა—**დადა** არის **დადა**.

III.

ლუი არაგონ.

სასამართლოს გარჩევა.

ორშაბათს, 27 დეკემბერს 1920 წელსა 9½, საათზე კაფე „ეშჰოტელისკი", როცა ჩავყარე მაჭარი ჩემ შიგ ყავას სიღრმეში, მე მივედი იმ დასკვნამდე, რომ მე სულელი ვარ. მე ავწონე არგუმენტები მომხრე და საწინააღმდეგო და გადავწყვიტე ამის შესახებ არავის არაფერი არ ვუთხრა.

მიყვარს მე განა თუნდა ერთი ადამიანის აზრი, ჩემი მეგობარი თანამედროვენი ან წინაპარნი? არა—ვსთქვი ერთხელ.

ვფლობ განა რამეს ფასეულს? არა, არა და არა.

მახსოვს მე განა ერთი წამი ბედნიერებისა ან ერთი წამი სევდის? კითხვა თვითონ შეიცავს პასუხს.

შემიძლია მე ვიცინო ვიტირო, ვილაპარაკო, გავიგო? არა.

ვცხოვრობ განა მე? არა.

რაიმე მაინტერესებს განა მე ამ კითხვების მიცემისა? არა.

უსაზღვრო უიმედობა მიპყრობს მე ამ წამში. იმ მაგიდის იქეთ, სადაც მე ვზივარ, მე ვუყურებ ჩემ თავს სარკეში, მე დაწერებული ვარ აფიშით, სადაც გამოცხადებულია: კანიბალები: ნეგრის ქალს ლურჯ ცაზე უჭირავს თავისი ბავშვი სრულიად ტიტველი.—ისეთივე მომავალი ანტროპოფაგია, როგორიც მთელი ქვეყანა. ეს შენ ხარ—იდიოტი. შ.-შ.-შ.

ტკივილი—ეს ავტომობილია, ცა—მანერა სიტყვის.

ვფიქრობ განა მე ფიქრს? არ ვფიქრობ.

არ არის საშუალება ერთი იდეიდან მეორეზე გადასვლისა. მსჯელობის ყველა ფორმები—ტყუილი არის, ყველაფერია ერთი და იგივე იდეა, აი რატომაა რომ ლოგიკა არის ლოგიკა, მე შემიძლია შევიდე და გამოვიდე ერთ და იმავე კარებში, და თუ ეს ასეა, მე მეტი არაფერი დამრჩენია, გარდა იმისა, რომ დავწვე შესავალთან და ვსთქვა: **არა!**

განა მე შემიძლია ვსთქვა არა?.. შ... შ... შ...

მე **23** წლისა ვარ და კიდევ ორი თვისა და ოცდა ოთხი დღის. მე გამხდარი ვარ.

მე არ ვიცი იმ პირთა სახელები, მე რომ შემომცქერებიან. ფანჯრიდან მე ვამჩნევ მშვენიერ ქალს ყვითელ ავტოში ავტომატიურად რომ მიქრის.

მშვენიერი დარი დგას, სიცივე ერთიანად შეწყდა. ეს ილუზიაა.

სახლები—ეს ქუჩის ნატეხებია—მე კი ხელით საგორებელი ტაჩკა.

განა მართლა მე ხელით საზიდარი ტაჩკა არ ვარ? ს.. ს.. არა... არა!... უსარგებლო, გაუნძრეველი, გამოყრუებული და საზიზღარი (შ... ეს მე ვარ) წავიკითხე და დავამტკიცე მე ლუი არაგონმა.

დადაისტური აფორიზმები და მცნებანი.

1. . . . . . . სახლი, ერთად ერთი ადგილია—სადაც ყველაზე უფრო გრძნობ თავს შენ სახლში.

ფრანსის პიკაბია.

2. დადა არის ცხოვრება ჩუსტებით და უპანტალონებოთ. დადა სასტიკად წინააღმდეგია მომავალისა. მივაფურთხოთ კაცობრიობას!..

ტრისტან ტცარა.

3. არის რაღაცა რაც არ იციან: ეს არის დადაიზმი თვითონ დადას, იმადროს დადას იმდენი ძუძუები აქვს, რომ ყურებამდე უწევს.

ჟორჟ რიბემონ-დესსენ.

4. მე მაქვს მხოლოდ ერთი შეხედულება: რომ მე ვარ თვითონ ჩემი თავის დროის ვალტარები და ძალიან ზრდილობიანი კაცი.

ვალთ სერნერ.

5. რასპუტინი იყო დადაისტი—ის მოსწონდა ქალებს, რადგან მის ჰქონდა ის რაც არ აქვს ალბერტ გლეზს. სავსებით ალბერტ გლეზი ნაძლევილი კუბისა, რომელიც იზრდება ბურჟუაზიის ნებაზე.

ანდრე ბრეტონ.

6. არიან ხალხი, რომელიც ხსნიან ყველაფერს, იმიტომ, რომ არიან ხალხი, რომელნიც ამისგან სწავლობენ. წაშალეთ ესენი და დარჩება მარტო დადა.

ტრისტან ტცარა.

7. რადგან დადას დარჩენია სულ რამდენიმე წლისა, თვისა თუ დღის სიცოცხლე—დადა ეძებს ნოტარიუსს, რომ გადასცეს თავისი უკანასკნელი ნება.

რიბემონ დესსენ.

დადაისტების ლექსები

ფრანსის პიკაბია.

მე ვარ—იაფანელი

ათქვეფილი ნაღები—ძალიან გემრიელია.
ვიპოვიოთ კულტურულ ქვეყნის სპორტულ საგნებზე.
პოეზია შექმნილია ლოთ-კოკოტებისათვის.
მე თქვენ ყველას გიცქერით მშვენიერ თვალებს მკითხველი-ქალებო!
თქვენ ვერ უყურებთ, იმას, რაც არსებობს.
ყვავილებით ერთმანეთის.
სად ცხოვრობთ თქვენ?
ჩემ აზრის სიღრმეში—ერთგული სტამბაა.
მშვენიერი წიგნი—ჩემი ნიჭის რეზიუმეა.
მახსოვრობაა, განა სხვა რაიმეა იყოს?..
ყველაფერი ხუმრობაა—ამერიკაში ყველაფერი დადაა...
მე—მევარ, ფრანსის პიკაბია
აი ამაშია ჩემი უბედურება.
ხელოვნების სიყვარული, ყველა სიყვარულს სჯობია!..
მე ის არ მჭირია და ამიტომ მჭამს ჩემი მოსამსახურე.
უცილობელი ეს სულ არ არის საჭირო!..
მე შევცქერი ჩემ თავს სარკეში.
მე მგავარ იმ მეცნიერს წმ. ანტონს, რომ მიუტანეს.
აი რაშია მთელი შედიდებრობა.
რადგან მე ვიცვამ, როგორც ქალი—ცეკვის წინ.
ფილოსოფიური მოაზრება
— ბიფშტეკსია არაყზე.
ქვეყნის მესამე ნაწილი
ეს არის ტატუიროვკა ცხვარის კანზე.
ზანგის ქალებს
უდიდესი მოწყენა— . . . . . მასტ-დომტებისათვის,
ზიშელი ფეხით, რომ მიაბიჯებენ შხის გარშემო
. . . . . გასეირნობა აქეთ ნავებში.
და ძუძუები მოუყვეთ მაზას.
. . . .
მათი სქესი ნავია თეთრი რკინისგან
. . . .
მე რომ მქონოდა თერმომეტრი სუ წავიდოდი . . . . . .
მე ვლილდები
და დავფრინავ, როგორც პეპელა...

ტრისტან ტცარა.

დადა—ქალწული მიკრობია.
დადა—ცხოვრების გაძვირების წინააღმდეგია.
დადა—ანონიმური საზოგადოებაა იდეების ექსპლოატაციისათვის.
დადას 391 პოზა აქვს და სხვა და სხვა ფერი
იმის მიხედვით, თუ როგორია სქესი პრეზიდენტის.
დადა სხვად იქცევა და იგივე იტყვის წინააღმდეგს
დადა ყვირის და იჭერს თევზს...
დადა—ქამელეონია ჩქარი და ანგარი გამოცვლისა
დადა—მომავლის წინააღმდეგ მიდის. დადა-მკვდარია და იდიოტი.
მაშ, გაუმარჯოს ისევ დადას, დადა—არ არის
ლიტერატურის შკოლა: დადა ბღავის...

ვენიამინ პერე.

ვენიამინ პერეს მეგობრები.

დათვი სჭამდა დიფანს
შეჭამა დიფანი—დათვს მგელი გადმოუარდა
გულიდან გამოვიდა ძროხა,
ძროხიდან დაიბადენ კატები.
კატებმა ააშენეს კიბე.
ძროხა ავიდა კიბეზე.
კატები ავიდენ კიბეზე.
ზევიდან კიდევ კიბე ჩამოვდი
კიბე შექნა მსუქანი პოლიციონი.
ძროხა ჩავარდა სისხლის სასამართლოში,
კატებმა იმღერეს საშინელი მაღლობზე
დანარჩენმა შეიძინეს გაზეთი ორსულ ქალებისთვის.

ტიციან ტაბიძე.

სახელმწიფო დრამის თეატრი

ამ ცამდე რუსთაველის თეატრის დრამატიული დასი იმყოფება ბათუმში მთელი შემადგენლობით. დასი ამზადებს მომავალ სეზონისთვის ბევრ ახალ პიესებს რეჟისორის კოტე მარჯანიშვილის ხელმძღვანელობით. აქვე მუშაობენ მ. ქორელი, ალ. ახმეტელი და ა. ვაკელი. სხვათა შორის დასი ამზადებს გიორგი ერისთავის პიესას „გაყრა" და გამოიკლე სულელისას „ბათიმარის", ეგრეთვე მომავალ სეზონის დასაწყისში წავა მაღალური ერთი კომედია, რომელიც სთარგმნა გ. ანდრონიკაშვილმა.

თანამედროვე თარგმნილ პიესებიდან მზადდება: კუნდელის „ადამიანი სარკიდან" თარგმანი პავლე იაშვილის, „გაზი" გ. კაიზერის თარგ. ვ. გაფრინდაშვილის, ტოლლერის „ადამიანი მასა" თარგ. გრ. რობაქიძისა, „მწვანე ლარნაკელი" თარგ. შ. მარიამიძისა, ლეგ ლენკე „ტრიუმფატორები" თარგ. ტიციან ტაბიძის. უმრავლესობა დეკორაციებისა დახატულია მხატვარ ვ. სიდამონ ერისთავისგან. ზოგ პიესებისთვის დეკორაცია დასამზადებლად მიწვეულია კირილ ზდანევიჩი და ირაკლი გამრეკელი. განზრახულია სეზონი პირველ ოქტომბრისთვის დაიწყოს, მანამდე დასი დარჩება ბათუმში.

ვახტანგ მჭედლიშვილის სტუდია.

მოსკოვიდან ტფილისში ჩამოვიდა მოსკოვის მეორე სახელმწიფო სამხატვრო თეატრის სტუდიის რეჟისორი ვახტანგ მჭედლიშვილი. ვახტანგ მჭედლიშვილს მიზნად აქვს მოსკოვში დაარსოს ქართული სტუდია. ამ სტუდიაში ისწავლიან ის ახალგაზრდები, რომელნიც სახელმწიფო ხარჯით გაგზავნილნი არიან მოსკოვის უმაღლეს სასწავლებლებში; ამას გარდა ვახტანგ მჭედლიშვილს აზრად აქვს ტფილისიდან წაიყვანოს 15-მდე ახალგაზრდები სპეციალურად ამ სტუდიისთვის. ამისთვის დანიშნულია გამოცდები ხელოვნების სასახლეში. ვახტანგ მჭედლიშვილის აზრით ეს სტუდია არ შეუშლის ხელს ტფილისში არსებულ სტუდიას, რომელიც ახლა უნდა იქცეს სახელმწიფო სტუდიად. ვახტანგ მჭედლიშვილს აზრად აქვს ამ სტუდიაში მოამზადოს ოთხი პიესა: ერთი შექსპირის, მეორე ქართული კლასიკური მწერლის, ერთი თანამედროვე მისი ავტორის, აგრეთვე იქნება სპეციალური კურსები იმპროვიზაციისა. ვახტანგ მჭედლიშვილს ამ საქმეში დახმარება და თანამშრომლობა აღუთქვამს მოსკოვის თეატრის ცნობილი რეჟისორები და არტისტები.

აგრეთვე სტუდიისათვის ახლო დღეში კოლეგიალურად ჰქნება ალექსანდრე სუმბათაშვილ იუჟინს და შეიძლება აგრეთვე ა. წერეთელს, რომელიც აგრეთვე აპირებს დროებით მოსკოვში წასვლას.

ვალერი ბრიუსოვი

ქალაქს

დითირამბი

შენ როგორც მეფე ბატონობ ბარზე,
ზეცა დასივე ცეცხლის ცხრილებით
დაუზოგველად შემოივარსე
შენი საზღვარი ქარხნის მილებით.

მინის, ბეტონის და ფოლადისა,
გადახაზული სინის რკალებით
ხარ ჯადოქარი სამარადისო
ალმანტიური იდუმალებით.

როგორც დრაკონი უფრთო და მწყრალი
ხასიერებული, სდარაჯობ წლობით
დაუშრეტელი გაზი და წყალი,
რკინის ძარღვებში დაგიდის ხმობით.

შენი სტომაქი ხარბი, მშიერი
ტომთა ნადავლით ვერ გამაძღარა,
მასში მრისხანებს ბოლმა ძლიერი
და სილატაკე ღრიალებს მარად.

ჰეუი ცბიერო! შენ მოსაზრებით
კოშკებით სივრცე შენ შემოკალე.
შენ საზეიმო დიდგი ტაძრები,
სად მიეც ბინა წიგნებს და ქალებს.

შენ თვითონ იწვევ ულმობელ მტერებს.
შენ გამოზრდი ურდოს, თავნებას,
და ზეც ბილიკზე გზავნი ქიმერებს:
შიმშილს, სიგიჟეს, ამბორტებს.

და როცა ბრძოლის სახლებში მიდის
კვლავ გარეცხილებს ცეცხლის სხლეტით,
მაღალ ქოქებში ხმაურობს ოდეს
ტკბოლებიანი წუთების ზმაში.

ბორჯღმ მინების მოლურჯო მხრები,
რომ დაეცემოდნენ მიწაზე ხელებით
რატიციონის მძლე მანქანები
კვეთდენ მახვილებს მეტ გახელებით.

ცბიერო გველო ჯადოსან ცქერით!
ბრმა გაბრაზებით და წყრომით სავსე,
სიკვდილის დანა ვიგი აერით
შენ თვით ამართე საკუთარ თავზე.

ვალერიან გაფრინდაშვილი.

ემილ ვერხარნი

მჭედელი

ზარის პირათ სოფლის ბოლოს,
მაგარი და მხნე მჭედელი,
ფიზიკელი, მოლუშული,
მას შემდეგ რაც ბრაზით სავსე,
რკინას ადნობს ხარბი ცეცხლი
ის კოჭლიან დიდ ქურაზე
სჭედავს, მართავს იარაღებს,
სცემს ცხელ მადანს შეუპოვარს,
მუნჯი, მოხუცი მჭედელი,
დიდებული მოთმინებით.
და იციან სოფლელებში,
მის მეზობლად, რომ ცხოვრობენ,
შემნახველნი მრისხანების,
რად მიილო მან ეს შრომა,
და რა ძალა აძლევს ნებას
შეაჩეროს მან კბილებით დაკუნულებს წყრომით სავსე!
ისინი კი ვინც სცხოვრობენ მინდორ-ველად
დამხარჯულნი უშედეგოთ, თხოვნას, სიტყვას
ხან მშფოთვარე—იჭვიანი,
შიშს მალავენ,
და უნდობელ ყურადღებით,
უცქერიან თვალებს—თვალნი იბირებენ მათ სიჩუმით.
სჭედავს, რეკავს ის მჭედელი
დღითი-დღე და წლიდან-წლამდე.
კრულვის მეხი მან ჩაჰყარა თვის ქურაში
და სიმრავე ურდ, ზარადი,
მან სარდალმა, უენოდ ჯართა,
იქ რომ, მშვიდად ქურაში,
გადიასხლა, სიმწარე და ყველა ხმები
დიდ, მომავალ აჯანყების.
რომ ჰქონოდათ მათ კრიალი ელვის, რომ მათ
მისცემოდათ გაჭტანობა ბასრ ფოლადის,
სდგას ის,
იჭვის გადამდები, უშიშარი,
და უებდ ანთებული ოქროს ცეცხლით,
სდგანან ადნი—ზღვა ცოცხალი გვირგვინების.
სცემს ის ურო გაქანებით
უდრეკელი, ჯან-ავსილი
სცემს ის ურო, თავისუფალს, მოელვარეს,
ურო, რომ ჰქონს ლითონიდან
გამარჯვების იარაღებს,
გამარჯვების—ას რომ ხედავს წელთა იქით.

უამრავი ბორკილები—იგი რომ მჭედავს
მწიერ გლახაკებს—სახეჩქარად სიტყვი მიატოვა,
ბრმები, მუჯლითად უძღვებიან წინ დაღუღლილებს,
ყველა მოტეხილებს ყველა სიტყვა—მზიალი ნადველი,
სამხრეთული დღე—ყველა აზრში დაბადებული:
და სამართლის წინ—ბორომების სდგება კიდელი,
ხელები მინის—მოწყალებას რომ არ ელიან,—
არც ქალაქებში,—არც იქ, სადაც სოველნენ მინდვრები.
სოფლები—თითქოს მოთიბულნი სქელი ყანიათ,
ჯრუპ ტაძრებიდან ნამუსლები რომ გადმოყრილან,
და მთელი ხალხი, შეჩვეული დიდ დამცირებას,
მუხლ მოდრეკილი, საკუთარის სილარიბის წინ,
რომელმაც იცის შენანების ამაოება
მწყრომელი რკინის სისხლიანი რომ იწვა წითლად.
კოცნის უფლება—საკუთარი თავისუფლება
ველს ქარიშხლის ბნელ ცოხეში გამოპყრილი,
სიხარულის მზე, და სიბაზე მამაკაცური,
შევიწყებულ ზნეობათა ცბიერ მავყვლინებან,
და მოწამლული ლეგიონებიც და წმინდა წყარო,
რომელსაც ბარბაცით ეწვევა კაცის გონება,
და ბოლოს ყველა ფიცისა ან მთილების შემდეგ
მაინც იგივე დაწყებიდან უკუნისამდე.
მჭედელს არ სჯერა დამორჩილება.
იგი ვაჟკაცი, ხმა შეუკვეთა.
მას სჯერა სჯერა, რომ გაიმარჯვებს
ან დააკეცავს თავის იარაღს
და სიამაყე—გმირი მამაკაცის
მან შემოქმედი ნების კბილებით,
მას შეუძლია გაიზეროს დამარცხებანი.
ჯოჯოხ სურვილით—იმის სურვილს არა აქვს ზღვარი.
მას შეუძლიან შეჰქმნას კანონი
სიკეთისთვის და ქვეყნებისთვის
და ზედავს კიდევ და უბინის კიდევ.
რომ ღელვებიან ცრემლით გულები.
დაუმშვიდებლად
მკაცრი მჭედელი
და სჯერა მტკიცედ, რომ მარად შეიძს
და გამოიწრთობე უსაზღვრო ტალღა,
დგება სხვა დროთავის,
დროის ამაოზნაც მიაუქმილი,
რომ ათასთა ზეცში უნდა ჰქვდეს, როცა
გახდება წყლი დამხრიდეს და ცაც ლაჟეებში.
რომ საჭიროა ჩაკლულ შური გულაბის,
რომელსაც დროშებს მოლაღ ბჯენ ქარი დღე ცოდნების,
უკიდეგანო უნდა დავეცვება, თუ როგორ მიდის
წაბი დაისში ხელამხედ და თავდადებით,
რომ სამწუხარო არ მიშლება არც აქ, არც ცაში,

გასტრალიორი ჭონტოლი

იყო ერთი პერიოდი, როცა ივ. ბუნინი (იგი ეხლაც ემიგრანტია) ამთქნარებდა მოსკოვში კრებაზე და ამბობდა:

„Что сделать поехать что ли в Грузию“.

ეს კლასიკური ფრაზა, რომელიღაც პრაგის ემიგრანტულ ჟურნალშია დაბეჭდილი. ბუნინი არ ჩამოსულა საქართველოში, მხოლოდ ბევრმა გაქცეულმა მაწანწალა მწერლებმა ჩამოიარეს საქართველოში, ერთ დროს, შეიძლება მართლა დიდი წერილის დაწერა ამ ჩამორჩენილ და გათახსირებულ ხალხზე, რომელნიც გამოექცენ თავიანთ სამშობლოს და სხვის კარზე მათხოვრობდნენ. რასაკვირველია შეუძლებელია კეთილშობილების ძებნა იმ ხალხში, რომელიც მოღალატურად სტოვებს თავის ქვეყანას, მართლა გულუბრყვილობა იქნებოდა მათგან მოითხოვო პატიოსნება... მაგრამ წარმოუდგენელია მეტი ქამობა და სულიერი დაცემა, რომელსაც იჩენენ ზოგიერთი ასეთი მაწანწალები, როგორც ტერენტიევია და მანდელშტამი. ამ ეამად ჩვენ გვაინტერესებს ო. მანდელშტამი. ჩვენ არ დავიწყებდით ამ მაწანწალა მათხოვარზე წერას, რომ თვითონ არ იძლეოდეს ამის საბუთს, პონორარისთვის ამ გლახაკს მოუნდომებია ერთხელკიდევ გამოიყენოს საქართველო, რომლის დაუპატიჟებელი სტუმარი ის შეიქნა 1920 წ.

მას დაუწერია წერილი „Огонек“-ში № 20 სადაც აწერილი აქვს თავისი მოგზაურობა უბრალო მკითხველისთვის გაუგებარი იქნება ის ქამობა, რომელსაც იჩენს მანდელშტამი ამ წერილში და ის გველური სისინი, რომელიც მოისმის ამ წერილში, თუ მას არ გაუკეთეთ კომენტარიები.

მე მინდა შევიტანო სიმართლე ამ უსინდისო ფილისტერის მოგონებაში, რადგან კარგად ვიცი ეს ამბავი.

1920 წელს აგვისტოში მე ვიყავი ბათომში. ერთხელ ზღვის ნაპირზე ბანაობის დროს მე დამეწია ბათომის ებრაელთა კოლონიის ეროვნული საბჭო მთელი შემადგენლობით (მათ გაეგოთ რომ მე ვიყავი საქართველოს მწერალთა კავშირის საბჭოს თავმჯდომარის ამხანაგი) და მთხოვეს მეშუამდგომლა ვისთანაც იყო საჭირო, რომ გამენთავისუფლებია პოეტი მანდელშტამი, რომელიც ყირიმიდან მოშვლიდ დაპატიმრებული ბათომში. მე გამეგონა მანდელშტამის სახელი... და როგორც პოეტმა მოვალეობათ მივიჩნიე მისი ბედის შემსუბუქება.

„როგორ შეიძლება ეს კარგი პოეტი იყოს, მე ვნახე ის ყუშის, რა-... დაც პროტოპლაზმა ... გატრუსულ თავვს აგავსო“.

მეუბნებოდა ... მის გენერალ-გუბერნატორი ... ოკვიშვილი. მე ეხლა ვხედავ, რ... მას უფრო კარგი შეტყობა ჰქონია ადამიანების. მაგრამ როგორც იყო ეს ჩემი პასუხისმგებლობით ის გამოუშვეს, იქაურმა ეროვნულმა საბჭომ ამ საქმეში შემდეგ დაიხმარა გ. თოლელიც. როგორც მახსოვს, ბოლო მანდელშტამი იქაურ ებრაელებში ფულებსაც აგროვებდა სტამბოლში წასასვლელად, მაგრამ მისი კომპატრიოტები, არც ისე ბედოვლათი აღმოჩნდნენ, როგორც მას ეგონა, მან მოასწრო—მხოლოდ ერთი რწყული ტანისამოსი წაეგლიჯა ვილაცასთვის. მე შემდეგ ტფილისში წამოვედი და ერთი კვირის შემდეგ მანდელშტამიც იმედ გაცრუებული, რომ ვერ წავიდა ევროპაში ჩამომყვა უკან.

ერთგვარი კეთილმოსურნეობა ითხოვდა იმის დახმარებას (ეს გრძნობა ზედმეტი აქვს პაოლო იაშვილს) და ტფილისში მან ცოტა სული მოითქვა. ამას ემეტებოდა ისიც, რა ფოთიდან იმავე დროს იმავე ყირიმიდან ჩამოვიდა პოეტი ილია ერენბურგი (პაოლო იაშვილის მეგობარი პარიზიდან). ერენბურგს ეს შეხვედრა აწერილი აქვს. წიგნში „ხულიო ხურენიტო“ და აგრეთვე ბერლინის „Русская книга“-ში. ერთი თვის შემდეგ მანდელშტამი პირობის ამებრ უნდა წასულიყო რუსეთში. ვის გამოექცა ყირიმიდან მანდელშტამი, თვითონ ამბობს, თითქო გენერალ ვრანგელს. მაგრამ ეს ტყუილია გენერალ ვრანგელის დროსვე ის მშვენივრად ცხოვრობდა ყირიმში, მაქსიმილიან ვოლოშინიდან ხელ დაფარებული, მაგრამ ის გამოექცა, როგორც მაშინ ამბობდა მობილიზაციას: მას ორივე მხარის ეშინოდა: ბოლშევიკებისაც და ვრანგელისაც: ეხლა კი გამომდგარა ეს ვაჟბატონი და თავი ბოლშევიზმისთვის წამებულად გამოყავს (მხოლოდ მანდელშტამს შეუძლია ასეთი სიცრუე)...

ერთ თვეში ძნელია კაცის ცნობა, ისიც როდესაც თვითონ სტუმარის როლში თავაზიანია. ალბად ეს იყო მიზეზი, რომ მე მის წასვლის დროს კახეთში ვიყავი და პაოლო იაშვილს ჩემ ოთახიდან გამოეტანა საზამთრო პალტო, თავისი ერენბურგისთვის მიეცა და ჩემი მანდელშტამისთვის.

პირველი ვიზიტი ამით გათავდა... ექვსი თუ შვიდი თვის შემდეგ, როცა საქართველოს გასაბჭოება მოხდა ის კიდევ ჩამოდის ტფილისში. თვითონ გვიამბო ასეთი სცენა: მოსკოვის ქართულ მისიაში წარუდგა მისა ცხაკაის და აჩვენა რაღაც მანდატი, რომ ერევანში მოიქვს მედიკამენტები რაღაც საზოგადოებიდან, მიხა ცხაკაის ეს მანდატი სასაცილოთ ეჩვენა: ასეთი მანდატით თუ გინდა ინდოეთში ჩაზვალ, თან უნდა მიუმატო, რომ აგროვებ მწერების კოლექციასო...

მაგრამ ასე თუ ისე, ის მაინც მოყვა ტფილისში. პირველ წასვლის დროს, მას უკვე გამოეჩინა ქამობა ამის შესახებ ჩვენ გვიამბო ელიშენომ. ჩამოსვლის დროს (თან ჩამოიყვანა ცოლიც. პაოლო იაშვილმა იცნობა მას მისი უზნეობა, მაგრამ მას უშველა ცრემლებმა, და აგრეთვე იმან რომ თან ახლდა თავისი ცოლი.

ამ დღის შემდეგ იწყება მისი წანწალი დაწესებულებებში, სად გინდათ ის, რომ არ გენახათ: პირდაპირ მარადიორივით ეცემოდა ხალხს ქუჩაში და პოეტის სახელით სთხოვდა ფულს; საქმე ჰქონდა გაპიერებული: არჩილ მიქაძეს, ლევან ღოღობერიძეს, დავით კანდელაკს და სიმონ ავალიანს: მაგრამ მანდელშტამი, რაღაც ტროგლოდიტივით ნთქავდა ყველაფერს და მაინც ფეხშიშველი დადიოდა. თან ითხოვდა, რომ მისთვის პატივი ეცათ, როგორც ერთ დიდ პოეტისთვის, ქართველებმა სხვანაირად მიიღეს ბალმონტი, ჩვენ გვეცინებოდა ასეთ პრეტენზიებზე, პაოლო იაშვილი ამასხარებდა.

მხოლოდ გრიგოლ რობაქიძეს ად ვილ. გაფრინდაშვილს სერიოზულად აწუხებდათ ასეთი უტიფრობა, პირველი მას არ ელაპარაკებოდა, და განზრახ ერიდებოდა (აგრეთვე ფიზიკურად ვერ იტანს მას ვიაჩესლავ ივანოვი, მისივე თქმით) მეორემ საკმაოდ ამხილა მისი ხლესტაკოვის როლი და ჩვენი ხათრით შეიკავა თავი, რომ ასეთი პასუხი გაეცა როგორც ტერენტიევს, რომელსაც ეს სილა ჯერაც ვერ მოუნელებია.

მანდელშტამის უტიფრობამ იქამდე მიაღწია, რომ ის დაესაკუთრა რუსის მწერლების კავშირის ოთახს ხელოვნთა სასახლეში და ორ დღეში ლორის ბუნაგად აქცია. რუსი მწერლების პროტესტისა და განათლების კომისარიატის მოწერილობის გამო კოტე მაყაშვილი იძულებული იყო მანდელშტამი გამოეგდო იქიდან და ამის შემდეგ ის ბედის საცდელად მოემგზავრება ბათომში.

ამის შემდეგ მანდელშტამი წავიდა ბათომში, იქაც ქუჩიდან, ქუჩაზე გადადიოდნენ, როცა მას დაინახავდნენ და შემდეგ გაუდგა გზას ოდესისკენ (მისი ნამდვილი სამშობლო ქალაქია). წასვლის წინ, ბათომის გაზეთ „Час“-ში დაუტოვებია წერილი, რომელიც მხოლოდ „ის სულ კანწების“ ლანძღვას შეიცავს. ჩვენ ამ წერილზე არცკი გაგვეცია პასუხი, განა იყო ის ღირსი პასუხის, კაცი, რომელიც მხოლოდ საცოდაობის გრძნობის გამო გადარჩა ბევრჯერ ნამდვილ პასუხს, როცა ამ ჯონტოლმა ვერაფერი დააკლო ქართველ პოეტებს დღეს სხვანაირად მობრუნებულა და დაუწყია.

რუსული „ველიკოდერჟავნიკობა“: „Огонек“-ში სწერს საქართველოზე: „Маленькое независимое Государство, выросшее на чужой крови, хотело быть безкровным. Оно надеялось чистеньким и благополучным воити в истрию, сжатое грозными силами, стать чем то вроде новой Швейцарии, нейтральным от рождения „невиным клочком земли“.

ვისი სახელით ლაპარაკობს მანდელშტამი? განა მას დაავიწყდა რომ თვითონ ებრაელია და ძალად რუსობს?

ჩვენ გვიკვირდა, როცა ველიკოდერჟავნიკები მედიდურობდნენ, მაგრამ ამ საწყალ მანდელშტამს, რატომ რა ახსოვს თავისი ერის ბედი, ნუთუ საჭიროა დღეს რუსეთში, რომ მანდელშტამს ასეთი სიტყვები აწერინონ... საქართველოს არავის სისხლით, არ არის გაზრდილი, ეს ყველამ იცის, მაგრამ შენ კი მანდელშტამო სისხლად გექცევა, ის რაც საქართველოდან მიგიღია.

ასეთი გაიძვერა მაწანწალები სახელს გვიფუჭებენ რუსულ მწერლობას საქართველოში, მაგრამ მანდელშტამს ვინ კითხავს რუსულ პოეზიას? მალე ალბად „Огонек“-იც გაიგებს მის ხლესტაკოვობას, ჩვენ კი მანდელშტამს და ტერენტიევს სხვანაირად მოვთხოვთ პასუხს... ჩვენ გვგონია რომ მთები ბედებიან ყრიმინელის და მაგინთანა თავვს ყველგან მოსდებენ გასასრესად... რასაკვირველია მარალურად.

ტ. ტ.

მაგრამ უსიტყვოთ, გამარჯვება ხვედრათ ერგებით,
(ო, საშინელო ძალა, რომლის ნათელი ხხივი)
ანთებულია ბედის წერის ამაყ სახეზე.
დაღვება წამი და უცრად ამოვარდება
ზნელით, სისხლიდან სულ ახალი ქვეყნიერება,
და სიხარული ამოტყდება, როგორც ვულკანი,
გახდება მიზნად სიცოცხლის და მაღალ ოცნების,
გამოიცვლება ყველაფერი, მზე გაიმარჯვებს.
და ნათლად ჰხედავს საკუთარის თვალით მჭედელი;
თითქოს მოვიდა დღე ახალი, ახალ სინათლით:
რომლის თამხმობა მისცემს ერებს მუდმივ სხვივობას
და ცხოვრებასაც მიეცემა ახალი სახე.
აღარ იქნება ხალხში მტრი გესლიანობა,
მიეფარება სამუდამოთ მგლური ცხოვრება.
ჩამოიშვება სიყვარული, რომლის მირონი
მოეფინება მას, ვინც ბედმა არ გაახარა.
შეუნგრევს გვერდებს გაბერილ და გატენილ სკივრებს,
(სადაც უშიშროდ ინახება და სძინავს ოქროს)
დღე სიმართლისა; სასახლენი და ციხეები
და სარდაფები, და ბანკები დაინგრევიან
და გაქრებიან შენობები ამპარტავნობის
და ხალხიც—მხოლოდ მიქცეულნი საკუთრივის
დაარიგებენ ძმათა შორის ცოცხალ საუნჯეთ
და განათდება ცხოვრება და კუფა ერების
სიტყვები (წიგნშიაც რომ არ იცის ჯერ ეს სიტყვები)
გამოარკვევენ და ყველაფერს მისცემენ ახსნას,
რაც ახლა არის ბუნდოვანი, გაურკვეველი.
ერთი ხვედრი სუსტს და ძლიერს დააკავშირებს
და იდუმალი შინაარსი ნივთიერების
იქნება მოქცეულ შინაარსი ღვთიებრივი.

დღითი დღე და წლიდან-წლამდე
სჭედავს, რეკავს, სდუღს, მჭედელი.
დაშორებით, სიღრმეში.
წითელ ქურას დღეწვით,
საუკუნეთ სიღრმეს უცქერს,
დამით ახით ანთებული,
მუნჯი, მოხუცი მჭედელი
დიდებული მოთმინებით.

პაოლო იაშვილი

P. S. ამ ლექსის აწყობის დროს დაიკარგა დედანი, ამიტომ ლექსის გასწორება შეიქნა შეუძლებელი.

ქრონიკა

ემილ ვერჰარნი. პაოლო იაშვილი მანვლისში ამზადებს სახელმწიფო გამომცემლობაში გამოსაცემად ემილ ვერჰარნის სრულ თარგმანს. პირველ წიგნად გამოცემული იქნება ლირიკა: მეორე წიგნში შევლენ პოემები და პიესები.

ვლ. მიაკოვსკის „მისტერია ბუფფა“ სახალხო განათლების მთავარ სახელოვნო კომიტეტმა სცენით, რეპერტუარში შეიტანა ტიციან ტაბიძის თარგმანი ვლ. მიაკოვსკის პიესა „მისტერია ბუფფ“.

პროლეტარული პოეტები პროვინციაში. სახალხო განათლების კომისარიატი თავის ხარჯზე აგზავნის პროვინციაში პროლეტარულ ქართულ სექციის სახლდო ელის ხელმძღვანელობით: საღამოები გაიმართება უმთავრესათ დასავლეთ საქართველოში.

დები მესხიშვილები. სექტემბერში რუსეთიდან ჩამოვლენ ტფილისში საგასტროლოდ და შეიძლება დარჩნენ კიდეც ერთი წლით. დები ნინა და ვარია მესხიშვილები (ლადო მესხიშვილის ქალიშვილები).

ორივე დები გამოვლენ დრამატულ თეატრში. რუსეთის პრესსა დიდი აღფრთოვანებით ხვდება მათ გასტროლებს კიევში და ხარკოვში.

მონოგრაფია ივანე მაჩაბელზე. ტიციან ტაბიძე და გიორგი ლეონიძე ამზადებენ მონოგრაფიას ვანო მაჩაბელზე. წიგნის გამოცემა იკისრა „კრასნაია კნიგამ“.

არსენა ჯორჯიაშვილის ძეგლი. შესდგა კომიტეტი არსენ ჯორჯიაშვილისთვის ძეგლის დადგმის: კომიტეტში შედიან: არჩილ მიქაძე, ვერტერ კრუხი ძე და ვაინერი.

მეიერხოლდის ჩამოსვლა. ტფილისში ჩამოვა მოსკოვის სახელმწიფო თეატრის რეჟისორი ვს. მეიერხოლდი. მეიერხოლდმა ამას წინად გადაიხადა 25 წლის იუბილე. ტფილისში ის დადგამს ორ წარმოდგენას და წაიკითხავს ლექციებს.

შალვა დადიანი კახეთში. კახეთიდან დაბრუნდა რეჟისორი შალვა დადიანი. კახეთში ის მიწვეული იყო სათეატრო. ხოლო მოავლ? ... იქმა მოწყობილი და დიდი ზეიმით ჩატარდა.

სახელმწიფო ოპერა.

სახელმწიფო ოპერის დასში ახალი არტისტების მოსაწვევად „თეიმ“ რუსეთში გაიგზავნა ს. ცულუკიძე. ჯერ საბოლოოდ არ არის გამორკვეული ვის ჩამოიყვანს ცულუკიძე ტფილისში. ამავე მიზნით კისლოვოდსკში იყო წასული თავის გამგე ლადო სეთიშვილი როგორც ირკვევა ოპერის რეჟისორათ მოწვეული იქნება პეტროგრადის სახელმწიფო თეატრის რეჟისორი რაპპოპორტი. გამზრახულია აგრეთვე იტალიიდან ხუთი არტისტის მოწვევა, ამის შესახებ სწარმოებს მოლაპარაკება, რომელიც ამ დღეებში გათავდება.

ოპერის სეზონიც განზრახულია პირველ ოქტომბრისთვის დაიწყოს.

უცხოეთის ქრონიკა

საფრანგეთი.

რენე მარან. რომან „ბატუალას“ ავტორმა ზანგმა რენე მარანმა დაბეჭდა ფრანგულად მეორე წიგნი: კრებული სტანსების ამ სათაურით: „მშვიდი სახე“: წიგნი უმთავრესად ამტკიცებს რენე მარანის ნიჭს, როგორც ლირიკოსისას.

წიგნი ლათინურ კვარტალზე. ფრანსის კარკომ გამოსცა წიგნი პარიზზე შემდეგი სათაურით: „გზა-ჯვარედინზე“ წიგნი უმთავრესად აწერილია ლათინური კვარტალი. კარკო ნახევრად ირონიულად, და ნახევრად მელანქოლიურად აწერს პარიზის ღამის ცხოვრებას.

ლუი გემონი. ლუი გემონის რომანი „მარია შაპდელენ“ გაიყიდა 250 ათასი ცალი. წიგნი სულ სამი წელია რაც იყიდება. ფრანგული პრესსა ანიშნავს რომ ასე არც ერთი ფრანგული წიგნი არ გავრცელებულა.

კამილ მოკლერი. ცნობილმა ფრანგმა კრიტიკოსმა კამილ მოკლერმა გამოუშვა წიგნი: „ლიტერატურული დიდება და მონობა“. ეს წიგნი უმთავრესად შეიცავს მემუარებს. კამილ მოკლერი აწერს ეპოქას 1890—900 წლამდე ე. ი. სიმვოლიზმის უკანასკნელ მიღწევებს. წიგნი დაწერილია მრწყინვალე ფრანგული სტილით და ნამდვილი ენტუზიაზმით. წიგნში მოცემულია პორტრეტები სიმვოლისტი პოეტების და მხატვრების: აწერილია უკანასკნელი დღეები პოლ ვერლენისა, სამზამთები სტეფან მალლარმესი, ოსკარ უაილდი პარიზში. ახალგაზრდა პოეტების კალე, სადილი მარრესთან და ბევრი სხვა. კრიტიკა ანიშნავს, რომ განსაკუთრებით ავტორს მოგვარჯვებია სტეფან მალლარმეს პორტრეტი.

ანრი გილბო. ანრი გილბო აღიარებული კომუნისტია და კომუნისტური ინტერნაციონალის წევრი. ახლახან მან გამოუშვა წიგნი ლექსების „წითელი კრემლი“. საინტერესოა ამ ლექსებში, როგორ ესმის ფრანგ პოეტს რუსეთის რევოლუცია. წიგნი დაწერილია შეგნებულად რუსიციზმებით, აწერილია ლენინი, აბელ ენუკიძე და სხვა. რუსეთის კრიტიკა დიდი ყურადღებით ეპყრობა ამ წიგნს, თუმცა მაში ნამდვილი პოეზია ძალიან ნაკლებია.

რადიგე 17 წლის რომანისტი. რაიმონდ რადიგემ დასწერა რომანი „ეშმაკით შეპყრობილი“. წიგნის საროლაში ლენტაზე მიწერილია რომ რაიმონ რადიგე არის 17 წლის და თანვე დართული აქვს ახალგაზრდა ავტორის პორტრეტი. ფრანგული კრიტიკა აღნიშნავს, რომ თუმცა ეს რომანი არ არის ესთეტიკურ ღირსებით, მაგრამ მაინც გასაკვირია რომ ის არის დაწერილი ასე ახალგაზრდა ავტორისგან.

ვ. მარგერიტ. ვ. მარგერიტმა დასწერა ახალი რომანი „ვაცკაცი ქალიშვილი“ („La Garçonne“) ფრანგული გაზეთები აღნიშნავენ, რომ ვიქტორ მარგერიტის ამ რომანს აქვს უჩვეულო გასავრცელება. ორ თვეში რომანის ტირაჟი ავიდა 100 ათასს ეგზემპლიარამდე ინგლისში ეს ტირაჟი ავიდა 225 ათასამდე. რაც უჩვეულოა, მიუცემა საფრანგეთშიც კი. აცხადებენ ხმები, რომ ავტორის მისცემენ სასამართლოში რომანში შერეულ პორნოგრაფიისთვის, მაგრამ ამ ხმებმა მხოლოდ მოუმატეს ინტერესი წიგნს.

ინგლისი.

დ. ჩესტერტონი. ლონდონში გამოვიდა წიგნი პატრიკ ბრეგამის „ჯონ ჩესტერტონი“ წიგნში მოცემულია დახასიათება ამ ორიგინალურ და ფანტასტიურ პოეტის.

ასკვიტის ცოლის წიგნი. ინგლისის ყოფილ პრემიერის ასკვიტის ცოლმა მარგო ასკვიტმა გამოუშვა წიგნი „ჩემი ავტობიოგრაფია“ წიგნი შეიცავს მრავალ ისტორიულ მასალებს.

ნორტკლიფი. „ტაიმსის“ გამომცემლის ნორტკლიფის სიკვდილისგან სამი თვის განმავლობაში გამოვიდა ექვსი ტომი მისი ბიოგრაფიის, სხვა და სხვა პირებისგან დაწერილი.

გეორგიანელი მოთხრობები. მსგავსად იმისა, როგორც წინად ლონდონში გამოვიდა „გეორგიანელი პოეტები“, (პოეტები რომელიც სწერდენ მეფე გეორგ V დროს), გამოვიდა ახალი წიგნი გეორგიანელი მოთხრობები. ინგლისის კრიტიკა აღნიშნავს, რომ კრებულში დაბეჭდილია ამ დროინდელ პროზის შედევრები.

„ბატუალა“ აკრძალეს ამერიკაში. ამერიკაში აიკრძალა ზანგი მწერლის რენე მარანის რომანი „ბატუალა“ ავტორს ბრალს სდებენ უზნეობაში.

გერმანია

გერმან ზუდერმანის ავტობიოგრაფია. გერმან ზუდერმანმა დაბეჭდა პირველი ტომი თავის ავტობიოგრაფიისა ასეთი სათაურით: „წიგნი ჩემი ახალგაზრდობის სურათებისა“. წიგნში აწერილია ახალგაზრდობა ზუდერმანის გატარებული აღმოსავლეთ პრუსიაში, შემდეგ გიმნაზიის წლები კონის მეუღში, სტუდენტობა ბერლინში და პირველი ლიტერატურული გამოსვლა.

სტეფან ცვაიგ: სტეფან ცვაიგმა დასწერა მოთხრობა-ლეგენდა ძველ ინდურ ცნობებიდან ასეთი სათაურით: „მარადი ძმის თვალები“.

კაზიმირ ედშმიდი. ექსპრესიონისტმა კაზიმირ ედშმიდმა რომელიც ამდენხანს ცნობილია ექსპრესიონისტული პროზით დასწერა წიგნი ლექსების „უდაბნო სინათლით გაბრწყინებული“. გერმანული კრიტიკა ანიშნავს, რომ წიგნი მოკლებულია გულწრფელობას, ლექსები გაყალბებულის შთაბეჭდილებას სტოვებენ და პოეტებზეა „კურისის მაზ ტიბის“ კიდევ გადაღლის შინაარსზე.

შტურმელები ექსპრესიონისტები. გამოვიდა კრებული შტურმელები ექსპრესიონისტებისა „Der Sturm“ წიგნი თავდების აქვს ამ ჟურნალის რედაქტორის გერვარტ ვალდენის გაქლი ტომ... ...

დოსტოევსკი და გოეთე. ექსპრესიონისტების ჟურნალში „...“ დაბეჭდილია წერილი ... ფურნისა, სადაც დახასიათებულია არიან გოეთე და დოსტოევსკი და როგორც პოლიარული შემოქმედების დასაწყისები.

კონცლერების მეფურება. გერმანიაში ძალიან უკმაყოფილებას რუსის ლიტერატურა. გამოკვლევებით

ბეჭდი იწერება ომზე და უკანასკნელი ამბებზე. სხვათა შორის საინტერესო არის სამი კანცლერის მემუარები: გოლცევის, მიხაელისა და გერტლინგის (უკანასკნელზე სწერს მისი შვილი).

გერმან ნოლ. ჰიდელბერგის ფილოსოფოსმა ჰერმან ნოლმა გამოუშვა საინტერესო გამოკვლევა „სტილი და მსოფლიო მხედველობა".

რომანი გიოტეს ცხოვრებიდან. ალბერტ ტერტინიმ დასწერა წიგნი გიოტეს ცხოვრებიდან" გერმანული კრიტიკა აღნიშნავს, რომ ავსტრიის ლიტერატურა ბოლო ხანებში არ მოუცია ასეთი შედევრი. წიგნში აწერილია გიოტეს მოგზაურობა იტალიაში და გათავებულია ვაიმარის პერიოდით,

გეორგ კაიზერის ახალი პიესა. გერმანელმა ექსპრესიონისტმა გეორგ კაიზერმა დასწერა ახალი პიესა „გაქცევა ვენეციაში". პიესაში გამოყვანილია ისტორიული პირები: ალფრედ და მიუსსე და ჟორჟ ზანდი. პიესაში აღებულია ის მომენტი, როცა მიუსსე გაიქცა ვენეციაში, და როგორ ჩაუვა თან ჟორჟ ზანდ. პიესას აქვს უფრო კომედიის ხასიათი. კრიტიკა ნიშნავს რომ ეს პიესა კაიზერის დაწერილია უფრო მსუბუქად ვინემ სხვა მისი პიესები.

მარია რილკე. რაინერ მარია რილკემ გამოუშვა ახალი წიგნი ლექსების „სონეტი ორფეოსს"

პ. პომფასტალ. პ. პომფასტალმა დასწერა ახალი წიგნი „ზალცბურგის მსოფლიო თეატრი".

რედაქტორი:
სარედაქციო კოლეგია.

განცხადება.

ზაჰესის მუშაობისათვის საჭიროა ნაძვის და ფიჭვის შემდეგი ზომის მასალა:

1) ძელები, სიგრძით 12 ადლი, სისხო-სიგანით სხვადასხვა ზომის სულ 2800 ღერამდე

2) ფიცარი—სხვადასხვა ზომის სიგრძით 12 ადლი, სულ 3175 ღერი

3) ფინები სხვადასხვა ზომის, სიგრძით 12 ადლი, სულ 1350 ღერი

4) ნაგვერდული, სიგრძით 12 ადლი, სიგანით 5 გოჯი, სულ 3000 ღერი

5) შუაზე დახერხილი მორი (пластины), სიგრძით 12 ადლი სხვადასხვა ზომის, 250 ღერი.

6) რგვალი ფიჭვის—ნაძვის მორები ვიწრო თავში 3 გოჯიდან 7 გოჯამდი, სულ 1300 ღერი.

აღნიშნული მასალა უნდა იყოს ახალი ხის, საღი, უჭიანო, არა ნაფუტარი, არა ხვეული, არა ნაშერიანი, სწორი და სწორ ძაფიანი.

ნაჩვენები მასალა შეიძლება იქნეს დადგმული ან მთლად ან ნაწილობრივ. ზომების შესახებ დაწვრილებითი ცნობების მიღება შეიძლება ზაჰესის სამმართველოს სამასალო ნაწილში—ალმასკოპის შენობა ოთახი № 12. ყოველ დღე, დღის 2 საათამდე.

აღნიშნული მასალის გასაცემად ზაჰესის სამმართველო ნიშნავს 25 ამა აგვისტოს, 12 საათზე შეჯიბრებას და მსურველმა უნდა წარმოადგინოს წერილობითი დახურული განცხადება, რომელშიაც უნდა იქნეს აღნუსხული როგორც მასალის რაოდენობა, ისე მათი ზომა და ღირებულება ან ფრანკო ვაგონი სად. ავჭალ ან საწყობი ზემო-ავჭალაში ჩაზარებით

შეჯიბრებაში მონაწილეობის მიღების მსურველმა უნდა შემოიტანოს ზაჰესის სალაროში წინდაწინ 5 პროც. საწინდრის სახით იმ მასალის ღირებულებისა, რომლის აღებაც შეჯიბრებაში მონაწილეს სურს.

ფულის შეტანის ქვითარი უნდა იქნეს დართული განცხადებაზე. თუ შეკვეთა არ მიეცა, შემომტანს დაუყონებლივ დაუბრუნდება შემოტანილი თანხა.

განცხადების შემოტანის უკანასკნელი ვადა არის 25 აგვისტო დღის 12 საათი.

ზაჰესის სამუშაოთა უფროსი, ინჟინერი **პიპინაძე.**

განცხადება

ზემო ავჭალის ჰიდრო ელსადგურის სამუშაოთა სამმართველო ამით აცხადებს, რომ ა. წ. 5 სექტემბერს მის მიერ დანიშნულია შეჯიბრება ერთ სართულიანი ყავრით დახურული სახლის იჯარით აღების შესახებ. სახლი იქნება აგებული ნატეხი ქვისაგან და შემდეგი ზომის გეგმაში 11-ჯერ 20, სულ დაახლოებით 140 კუბ. საჟ. მასალები იქნება „ზაჰესის", ხელსაწყოები კი მოიჯარადრის. სამუშაო შესრულებული უნდა იქნეს ერთ თვე ნახევარში.

იმ პირებმა, რომლებსაც სურთ აიღონ აღნიშნული სამუშაო, უნდა შემოიტანონ ამის შესახებ წერილობითი განცხადება დაწესებული ნიმუშის ბლანკზე წარწერით: „ზაჰესი"-ს სამუშაოთა უფროსს ა. წ. 5 სექტემბრის შეჯიბრებისათვის. ამავე დღესვე გაიხსნება პაკეტები. ფასები აღნიშნული უნდა იქნეს ჩერვონეცის მანეთებში. ფულის გადახდა იწარმოებს სავადასახადო ქვითარის შედგენის დღეს ამიერ კავკასიის ფულის ნიშნებით თანახმად ტფილისის სავალუტო ბირჟის კურსისა.

განცხადებასთან დართული უნდა იქნეს ქვითარი ზაჰესკომის სალაროში საიჯარო თანხის 5% შეტანის შესახებ.

საწინდარი უძრავი ქონებისა და სხვა ამგვარის სახით მხედველობაში არ იქნება მიღებული და საწინდარის შემოტანისაგან არავინ არ განთავისუფლდება.

საწინდარი იმ პირების ან ორგანიზაციების, რომლებიც აიღებენ სამუშაოს, გადიდებულ იქნება საერთო ჯამის 10%-დი პირველი მისახებ თანხებიდან 10%-ის დაჭერით და დაბინებულ იქნება სამუშაოს შესრულების შემდეგ.

ზაჰესკომი იტოვებს უფლებას გასცეს სამუშაო არა უმცირეს ფასებშიაც, მიიღებს რა მხედველობაში მოიჯარადრის წინანდელ მოღვაწეობას და მის გამოცდილებას. ვრცელი პირობების და ნახაზების გაცნობა შეიძლება ზაჰესის ტეხნიკურ განყოფილებაში ყოველდღე დღის 10—12 საათამდე. ქ. ტფილისი, ლ. დუმბაძის ქუჩა, სახლი № 3 იქიდანვე გაიცემა დაწერებული ნიმუში ბლანკებისა განცხადებისათვის.

ზაჰესის სამუშაოთა უფროსის თანაშემწე **გ. კიკნაძე.**

ამიერ-კავკასიის ს. ს. რ. რკინის გზათა

გამგეობა

აით აცხადებს, რომ ა. წ. 5 სექტემბერს, დილის 10 საათზე, ამ.-კავ. რკ. გზ. გამგეობის ბინაზე (ვაგზლის ქუჩა № 1) დანიშნულია წერილობითი საჯარო ვაჭრობა ერთი წლის ვადით იჯარით გაცემაზე:

ვაგონ-რესტორანების №№ 933 და 912 (მოიჯარადრე—ცხომელიძესი და მაჯანაშვილისა).

ვაგონ-ბუფეტის, რომელიც მოძრაობს №№ 3 | 4 და 7 | 8 მატარებელთან, ერთად,—ცივი საჭმელებით (მოიჯარადრეები—ხაზუნაშვილი, ძიძიგური, თოდუა და მუჯირი).

1 კლასის ბუფეტების შემდეგ სადგურებზე: ფოთი—სად ფოთი—ნავთსადგური, სუფსა, რიონი, ქუთაისი, შორაპანი, მოლითი, ბორჯომი, თელავი, კარენახი, წნორის-წყალი, სანაინი, ბაგელი, ეჩმიაძინი, სადახლო, სურამი, იაშმა, კუსარ-ჩაი.

სავაჭრო კარვების შემდეგ სადგურებზე:

ახაში (კიკნაძის შენობა), შორაპანი, მუხრანი (ხარებავას შენობა), წალკერი, მეტეხანი, შაგალი, კარაკლისი, ალექსანდროპოლი, კარამურუნი, სადახლო, აჯიკაბული, სურამანი, კუსარ-ჩაი.

საპირფარეშოების შემდეგ სადგურებზე: ლანჩხუთი, სამტრედია, გორი, სანაინი, კარაკლისი, გუმბურში, ერევანი, ნახიჩევანი, ხაჩმასი და ნატანები.

შემნახველი კამერის სად. ტფილისში.

შკაფების შინა-მოწყველობის სავნებით ვაჭრობისათვის: სადგურები—ბაქო 1 და საბუნჩი.

ის პირები, რომელთაც სურთ მონაწილეობა მიიღონ საჯარო ვაჭრობაში, თავისი განცხადებები ლაქებულ კონვერტებში ან უნდა ჩააგდონ სპეციალურად ამისთვის საბჭოს დარბაზის კარებთან გამოკიდულ ყუთში, ან გამოგზავნონ ასეთები წინდაწინ ფოსტით, კონვერტებზე, რომლებიც მოტანილი იქნება პირადათ ან ფოსტით გამოგზავნილი, უნდა ეწეროს: „ამ.-კავ. რ. გზ. სამმართველოს, ბუფეტის, კარვებისა და სხვა საჯარო ვაჭრობისათვის". განცხადებაში კი აღნიშნული უნდა იყოს, სახელდობრ, რის აღება სურს იჯარით მომჩერ და როგორია მის მიერ წინადადებული წლიური ფასი მშვიდობიან დროს მანეთის ანგარიშით.

განცხადებას თან უნდა დაერთოს:

1) ქვითარი ბეს შეტანის შესახებ, რომელიც უნდა შეადგენდეს წინადადებულ ფასის არა ნაკლებ 10 პროც. რამოდენიმე სავაჭრო აღების მსურველებმა უნდა შემოიტანონ ცალკე განცხადებები აღნიშნულ წესით და წარმოადგინონ საიჯარო ფასი ცალკე ბეს შეტანით, რომელიც ყოველ ცალკე შემთხვევაში უნდა შეადგენდეს საიჯარო ფასის არა ნაკლებ 10 პროც.-სა. 2) შემოტანილ განცხადებებზე თანდართული უნდა იქნეს სადავო გადასახადის ნიშნები.

იჯარით გაცემის დროს სამმართველო იხელმძღვანელებს არა მარტო განცხადებულ ფასებით, არამედ რკინის-გზის მეურნეობის ინტერესებიდან გამომდინარე სხვა მოსაზრებითაც.

დაწვრილებითი ცნობების მიღება შეიძლება ყოველ დღე 12—2 საათამდე, გარდა უქმე დღეებისა (ტფილისი ვაგზლის ქუჩა № 1, ოთახი № 46.)

არსენ ჯორჯიაშვილის ძეგლის დამდგმელი კომისია

აცხადებს

კონკურსს ძეგლის პროექტზე

პირობები: სრული თავის უფლება ძეგლის ტემის გაგებისას. ნაშრომი წარმოდგენილი უნდა იქნეს ა. წ. 5 სექტემბერ პროექტი უნდა იყოს არსებული სკულპტურულ მოდელით და ნახაზით.

პირველი პრემია პროექტისთვის 15 ჩერვონეცი მეორე 10 ჩერვონეცი

პროექტი უნდა იყოს წარმოდგენილი ც. ა. კის საქმეთა მართველ კომისიაში.

საქართველოს ს. ს. რ. სახალხო

ბანკის

საიპოთეკო განყოფილებები

ამით უცხადებენ იმ პირთ, რომლებმაც შემოიტანეს განცხადება საანგარიშო ფურცლების წარმოდგენით შეღავათის მიცემისა და ანგარიშის დამხადების შესახებ მათ მიერ ყოფილი სადილ-მამულო ბანკებს და ტფილისის საქალაქო საკრედიტო საზოგადოებაში დაგირავებული მამულების სავალო ვალის გადასახდელად, რომ

უკანასკნელი ვადა 300,000 მან. კურსისა ამიერ-კავკასიის ფულის ნიშნებით თითო ოქროს მანეთზე, იმ მსესხებლებისათვის, რომელთაც შემოიტანეს განცხადება ამა წლის 27 ივნისსადმი,

თავდება 31 ამა აგვისტოს და, რომ მას შემდეგ ვალების გადასახდელათ შ მოღებული იქნება მომატებული კურსი.

ზემო-ავჭალი: ჰიდრო-ელსად. აგების სამუშაოთა უფროსის სამმართველო

ამით აცხადებს რომ ა. წ. 28 აგვისტოს

დანიშნულია

შეჯიბრება

იჯარით ასაღებთ ზაჰესისათვის სამასალო საწყობის ასაგებ სამუშაოთა, რომლებიც შეიცავს:

1) გალიან მავთულის ღობე ხუთ რიგად ბოძებზე 1 საჟ. სიმაღლით საერთო მანძილით 45 გრძივი საჟენისა.

2) მიწის ნაყარის პლატფორმა 0,5 საჟ. სიმაღლით და 5 საჟ. × 40 საჟ.

3) ქვის კედლები—კირზე წყობით პლატფორმის ნაყარის დასამაგრებლად დაახლოვებით 16 კუბ. საჟ.

4) ხის ფარდული ლითონის სახურავით ნივნივით სიდიდით გეგმის მიხედვით 4,5 საჟ. × 15 საჟ. სიმაღლე 1,4 საჟ.

2) ხის შენობა საწყობისათვის ფიცრებიანი კედლებით ლითონის სახურავით გეგმის მიხედვით სიდიდით 4,5 საჟ. × 15 საჟ. და სიმაღლით 1,4 საჟ.

6) დროებითი საცხოვრებელი შენობა ფიცრებიანი კედლებით და დახურული ყავრით, ხის იატაკით და ჭერით მთლიანად ადგილიანი შიგნით საერთო ასპარეზით გეგმაში დაახლოვებით 50 კვ. საჟ. და სიმაღლით 1,7 საჟ.

ყველა სამუშაო შესრულებული იქნება ზაჰესის მასალებით, ხოლო ხელსაწყო უნდა იქნეს მოიჯარადრის.

სამუშაოთა შესრულების ვადა ერთი თვე ნახევარი.

იმ პირებს, რომლებსაც სურთ აიღონ აღნიშნული სამუშაონი მთლიანად, უნდა შემოიტანონ ამის შესახებ წერილობითი განცხადება დაწესებულის ნიმუშის თანახმად ბლანკზე დახურულ კონვერტებში წარწერით: ზაჰესის სამუშაოთა უფროსს 1923 წ. 28 აგვისტოს შეჯიბრებისათვის: იმ რიცხვს გაიხსნება კონვერტები.

ფასები აღნიშნული უნდა იქნეს ჩერვონეცის მანეთებში.

ფულის გადახდა იწარმოებს ამიერ-კავკასიის ფულის ნიშნებით საგადასახადო ქვითარის შედგენით დღის კურსით, რომელიც იქნება სავალუტო ბირჟის მიერ გამოცხადებული.

განცხადებასთან დართული უნდა იქნეს ქვითარი ზაჰესკომის სალაროში საიჯარო თანხის 5 პროც. საწინდარის შეტანის შესახებ.

საწინდარი უძრავი ქონების სახით და სხ. ამგვარი მხედველობაში არ იქნება მიღებული და საწინდარის შეტანისაგან არავინ არ იქნება განთავისუფლებული,

საწინდარი თანხები იმ ორგანიზაციების და პირების, რომლებსაც არ მიეცემათ სამუშაო დაუყონებლივ დაუბრუნდებათ შეჯიბრების შედეგების გამოაცხადებისთანავე.

საწინდარი იმ პირისა, რომელსაც აიღო სამუშაო, რჩება ზაჰესკომის სალაროში და შევსებულ იქნება 10 პროცენტი საიჯარო თანხის, პირველ გადასახდელ თანხებიდან 10 პროცენტის დაჭერით და დაუბრუნდება სავსებით სამუშაოს დამთავრების შემდეგ.

ზაჰესკომი იტოვებს უფლებას გასცეს სამუშაო არა უმცირეს ფასებშიაც, მიიღებს რა მხედველობაში მოიჯარადრის წინანდელ მუშაობას, მის გამოცდილებას და მის მიერ სამუშაოს წესიერად შესრულებას.

ვრცელი პირობების და ნახაზების გაცნობა შეიძლება ზაჰესის ტეხნიკურ განყოფილებაში, ყოველ დღე, დილის 10—12 საათ. ქ. ტფილისი, ლ. დუმბაძის ქუჩა, სახლი № 3.

იქიდანვე გაიცემა დაწესებულ ნიმუშის მიხედვით ბლანკები განცხადებისათვის.

ზემო-ავჭალის ჰიდრო-ელსადგურის აგების სამუშაოთა უფროსი,

ინჟ. **პიპინაძე.**